

Санитетски тим ВС у мировној операцији УН у ДР Конго

Потврда високог угледа

За време шестомесечног мандата, тим Војске Србије за медицинску евакуацију (АМЕТ-11) био је ангажован на бројним задацима, од благовременог збрињавања цивила до обезбеђења највиших званица током посета мировној мисији УН у ДР Конго. Једнодушна оцена званичника је да су припадници нашег контингента све задатке обавили успешно и високопрофесионално, а при том исказали хуманост и пожртвовање, што је и нова потврда међународног угледа наше земље и Војске Србије.

Афрички континент изазован је сам по себи. Широки простор на коме се преплићу лепота, природно богатство, неописиви предели, тековине културе... Током бурне историје, његове државе често су биле на мети моћних, најнешће са колонијалним апетитима. Периоде мира пресецају су и унутрашњи сукоби, међунационални, верски, политички...

Ни ДР Конго није изузетак од неписаног правила. Земља централне Африке коју пресеца Екватор, по површини је трећа одмах иза Алжира и Судана. Граници се са чак девет држава, а тропска клима и висока влажност погодују узгоју пољопривредних култура. Сем тога, позната су тамошња рудна богатства и налазишта дијаманата. На том простору живи 62,6 милиона становника, подељених у 250 етничких група који говоре чак 700 домаћих језика и наречја. Чести сукоби, епидемије и низак друштвени стандард утицали су на погубну чињеницу да око половина становника не доживи 40 година.

Од 6. августа 1998, када су две зараћене стране унутар земље водиле борбе око нафтних постројења и поморских лука, па до 2005. настрадало је три милиона и осамсто хиљада људи.

Хумани задатак

Неподношљиве жртве, патња народа и бојазан да се рат не прошири, определиле су Уједињене нације да на основу Резолуције Савета безбедности број 1279 одобре мировну операцију у ДР Конго (MONUC). Наравно, искушење је велико, а задаци бројни и ризични. Формиран је камп у Киншаси где се међу јарболима вије и застава Србије.

Мировна операција УН у ДР Конго једина је мисија у којој Министарство одбране и Војска Србије учествују са јединицом, односно националним контингентом. Чини је санитетски тим састављен од два лекара и четири медицинска техничара. Они образују две екипе за медицинску евакуацију ваздушним путем (АМЕТ). Али, то нису једини задаци...

После шестомесечног боравка у ДР Конго, недавно се вратио наш састав. У Центру за мировне операције здружене оперативне команде Генералштаба Војске Србије урађена је анализа учинка. У опису високих оцена, апострофирани су професионалност, хуманост и пожртвовање. Часно, војничко држање и благовремено извршавање свих задатака, уз неподељена мишљења званичника да је наш састав исказао многе врлине, стварају јасну слику стицања новог и потврду стеченог међународног угледа наше земље и Војске Србије.

На челу тима био је пуковник др Ђорђе Манчић, искусни анестезиолог из нишке војне болнице. Мајор др Божидар Јаковљевић са Војномедицинске академије други је лекар мисије. А затим четири медицинска техничара: старији водник прве класе Ђорђе Кукрић из Специјалне бригаде ВС, старији водник Бојан Јовановић са ВМА, старији водник Бојан Ђинђић из Војне болнице Ниш и старији водник Александар Милкић, припадник 204. авијацијске базе.

У свежим утисцима препознају се ентузијазам, много рада, велика динамика, понешто времена за дружење са колегама из других контингената, размену искустава и обилазак живописних крајева...

База „Инкал“ налази се на периферији Киншасе, главног града који броји чак и до 12 милиона становника. Тамо су смештени припадници нашег састава. Од 2003. године када је стигао први медицински тим Војске Србије за евакуацију ваздушним путем (АМЕТ), ово је једанаеста група старешина која се вратила из успешне мисије.

– Ситуација у земљи је тренутно стабилна, али на североистоку је било мањих сукоба. Ми смо се брзо привукли на климатске прилике и услове рада. Динамика је велика, задаци се смењују као на траци. Прихват пацијената и њихов транспорт до болнице, основни је циљ. Током пута, који се најчешће одвија ваздушном линијом, непрекидно бринемо о стању пацијента. Имали смо на располагању хеликоптер и авионе прилагођене за ту врсту превоза – каже старији водник Бојан Јовановић.

Болница у главном граду ДР Конго је такозваног трећег нивоа. За сложене интервенције и евентуалне операције предвиђен је центар у Преторији, тако да следи четворочасовни лет до Јужне Африке. Једном је било врло узбудљиво.

– Приликом повратка из Јужне Африке, док смо сређивали утиске, пилот нас је обавестио да имамо пожар на једном мотору. У таквим ситуацијама никоме није пријатно. Али, вешти летач је урадио оно што је најбоље знао. Безбедно смо се приземљили, а на аеродрому смо уживо гледали сцене из филмова; бројна ватрогасна и полицијска кола, новинарске и медицинске екипе... Срећом, све је протекло у најбољем реду, а поправка летелице трајао је четири дана. – сећа се старији водник Бојан Ђинђић.

■ Сарадња

Сарадња са локалним властима била је веома добра, сви су хвалили наше старешине, истицали њихову хуманост и стручност. Само речи хвале имао је главни медицински координатор Шон Фридланд, а главни лекар мисије УН, Сенегалац др Абдулај Дијало стално их је истицао за пример. На стотине повређених транспортовано је на време и захваљујући правременом превозу и пружању помоћи, збринути су на време.

Колико је порастао углед нашег тима сведочи и податак да су били ангажовани као медицински обезбеђење високих државних званика и представника Уједињених нација. Иако то није било у опису њихових задатака, обавили су их високопрофесионално и крајње одговорно.

Када је струка у питању, све су показали на делу. Чак су челни људи мисије УН замолили наше лекаре, пуковника др Ђорђа Манчића и мајора др Божидара Јаковљевића, да помогну саветима око набавке нове опреме. И хуманост је исказана много пута. Пружали су помоћ становништву и дому за незбринуту децу кад год су били у при-

лици, а лекари су одлазили у визите по болницама.

Вођа тима др Ђорђе Манчић високо оцењује рад и залагање сваког понаособ. Није било слабе карике, сви су били крајње посвећени задацима. Доктор Манчић је начелник одељења за анестезију, реанимацију и интензивну негу Војне болнице Ниш. Осим тога, асистент је на Катедри за хирургију ВМА и доктора професор на Вишој медицинској школи у Гуприји.

■ Успомене

– Била ми је изузетна част и задовољство што сам био на челу овог тима. Стекли смо заиста драгоцену искуство за евентуалне будуће мисије. Чад је могући

изазов и моја жеља. Бранили смо успешно углед наше земље и Војске Србије на свим пољима, стручном, хуманом, спортском чак и на кулинарском. О томе нека говоре заслужни. Лепо је чути када високе оцене за наш рад истичу људи од струке као што су поменути др Дијало и Алан Дос, шеф мисије УН – истиче др Манчић.

Стечена су бројна пријатељства, дани у ДР Конго остаће у незаборавној успомени. Упркос бројним теренима, нико није оболео. Нарочита опасност је маларија. Нису безазлене ни такозване киселе мушице које луче неку врсту отрова. Међу утисцима су забележени свакако и мотиви са реке Конго наспрам које Дунав изгледа као поток. Славе наших старешина обележене су са житом и вином у грчкој православној цркви у Киншаси. Затим излазак и залазак сунца, увек у исто време, без обзира на доба године: шест ујутру и шест увече. Две бербе кукуруза годишње коме погодује клима...

За крај рапорта следи обећана епизода. Наиме, када је јужноафрички контингент обележавао свој празник, позвани су припадници осталих мисија на такмичење у припремању националних специјалитета. Старији водник Ђорђе Кукркић латио се озбиљног посла а колеге су му асистирале. Спремио је сарму од киселог купуса тако добро да жири није имао ниједну дилему око првог места... ■

Бранко КОПУНОВИЋ